

INSTRUKTION FÖR ATT SKICKA VILDSVINSPROVER OCH ATT ANMÄLA OM VILDSVIN SOM PÅTRÄFFATS DÖDA

OBS! Efter utbrottet av en epidemi av afrikansk svinpest i slutet av juli 2026 ges separata anvisningar för provtagningsrutiner inom smittzonen.

Prover för virusundersökningar från fällda vildsvin

Ta proverna så fort som möjligt efter att djuret avlidit.

- njuren (av stort vildsvin en del av njuren)
- mjälten (av stort vildsvin en del av mjälten)
- blod i blodprovsrör
- från hona också en 5 - 10 cm lång bit av livmoderhornet

Om blodprovsrör inte finns till hands, ta endast organprover. Ta blodprovet helst med en engångsspruta från hjärtat, men provet kan också tas från brösthålan om det finns färskt blod där. Ta inte med koagel, vävnadsbitar eller skräp i blodprovet. Överför blod som tagits med spruta till ett blodprovsrör. Skicka inte blodprovet i någon annan förpackning än ett blodprovsrör.

Njurarna ligger i den mellersta delen av kroppen på ryggsidan av bukålan, på båda sidor om ryggraden. Mjälten är ett avlångt, relativt platt, mörkrött organ som ligger bredvid magsäcken på vänster sida i bukålan. Livmodern är ett Y-format organ vars kropp ligger mellan ändtarmen och urinblåsan. Från livmoderkroppen utgår det högra och vänstra livmoderhornet. Honans storlek, ålder och dräktigheter påverkar livmoderns storlek. Livmodern hos en ung hona är mycket smal och liten.

Provtagningsutrustning

Provtagningsutrustning kan beställas gratis från Livsmedelsverket med e-post tilaukset@ruokavirasto.fi. I brådskande fall kan man också be den lokala kommunala veterinären om blodprovsrör.

Skicka prov via Post

- Observera att de prover som ska skickas måste vara ordentligt förpackade i den gulsvarta fraktlådan/annan fraktförpackning med gulsvart markering och ha en **max vikt på 2 kg**.
- Förpacka proverna i plastpåsar.
- Förpacka njuren och mjälten i samma förpackning och livmodern och blodprovsröret i sina egna förpackningar, i dubbla plastpåsar. Skicka inte testiklar.
- Spara förpackningarna i kylskåpstemperatur innan du sänder i väg dem, om du inte skickar dem samma dag.
- Vira in påsarna i tidningspapper eller hushållspapper och därefter ännu i en plastpåse, så försändelselådan hålls ren under transporten.
- Lägg plastpåsen i **den gulsvarta provförsändelselådan**, bifoga den **ifyllda remissen OCH belöningsblanketten** (om belöningen betalas till en jaktförening) och tejpa igen lådan. Om du använder någon annan förpackning ska du fästa en gulsvart adressetikett på den.
- Remissen kan också vara fritt formulerad, om bara alla uppgifter som krävs (avsändarens kontaktuppgifter och vildsvinets fångstplats och datum för fångst) framgår av den.
- Det är viktigt att anteckna på remissen om sjukdomssymptom konstaterats hos vildsvinet.
- Flera djurprover kan skickas i samma fraktlåda om viktgränsen 2 kg inte överskrids. Om du sänder prover från flera djur, se till att provpåsar och remiss av ett bestämt djur är märkta med samma nummer.

- Sänd in proverna till Livsmedelsverket i Helsingfors **med Post** genast första vardagen efter fångsten. Torsdagen är sista veckodagen för insändning av prover. Förvara prover som tagits på en fredag i kallt över veckoslutet och sänd in dem på måndagen.
- På paketet måste vara texten "**Animaliskt prov – undantaget**". I Livsmedelsverkets gulsvarsta provförsändelselådor är texten färdigt tryckt.
- I de gulsvarsta provförsändelselådorna och adressetiketterna som kan beställas från Livsmedelsverket finns adress och koder färdigt angivna: **RUOKAVIRASTO Helsinki, Tunnus 5022063, 01006 VASTAUSLÄHETYS**. Livsmedelsverket betalar portot.
- Ange avsändarens namn och adress på paketet och under avsändarens namn texten "**Virologi**".
- Skicka prover från Postens serviceställe som **SNABBTESTSVAR**. Paketet får inte lämnas i brevlådan eller i paketautomaten.
- Remissblanketter, belöningsblanketter och anvisningar:
www.ruokavirasto.fi/sv/laboratorietjanster/undersokningar-om-djursjukdomar/anvisningar-for-provtagning/vildsvin/

Resultatet på en undersökning inom virussjukdomsuppföljningen

Livsmedelsverket skickar från och med 1.1.2025 inte negativa resultat av virusundersökningar till dem som skickat in prover. Kött från vildsvin kan användas som livsmedel på normalt sätt. Om ASF-virus konstateras i provet meddelas jägaren. För vildsvin som fällts inom ASF-tilläggsrestriktionszonen skickar Livsmedelsverket ett undersökningsintyg över resultatet. Kött från vildsvin får användas som livsmedel i jägarens eget hushåll när ASF-resultatet har bekräftats som negativt. Provmängden kan följas i databasen [Avoin tieto](#).

Rapportera ett vildsvin som hittats död

Om du hittar ett vildsvin som självdött, verkar sjukt eller har omkommit i en trafikolycka ska du **utan dröjsmål anmäla det till den lokala kommunala veterinären** eller statsveterinären. Kommunalveterinären ansvarar för provtagningen eller kommer överens om den med jägaren. För undersökningar av afrikansk svinpest är det mycket viktigt att få in vildsvin som självdött eller verkat sjuka. Även kadaver som varit döda länge och är förruttnade bör undersökas med avseende på ASF-virus.

Livsmedelsverkets belöningar 1.9–31.12.2026

För att belöningen ska kunna betalas ut ska belöningsblanketten fyllas i (jaktförening) och skickas till Livsmedelsverket, eller belöningen faktureras via ePalkkio-systemet (privatperson). Provböningen betalas antingen till jägaren eller jaktföreningen och anmälningsbelöningen till den person som anmält det döda vildsvinet. Anvisningar för ansökan via ePalkkio: www.ruokavirasto.fi/sv/laboratorietjanster/undersokningar-om-djursjukdomar/anvisningar-for-provtagning/vildsvin/

Belöningar för vilda vildsvin som fällts eller hittats döda från och med 1.9.2026

- **Provböning:** 500 € för virusprover som skickats in från ett fällt vildsvin.
- **Anmälningsbelöning:** 500 € för ett vildsvin som hittats dött, omkommit i trafikolycka eller varit sjukt, om fallet har anmälts till den kommunala veterinären.

Suomen Sikayrittäjät rf:s verksamhetsbidrag 1.9–31.12.2026

Suomen Sikayrittäjät r.f. betalar jaktföreningar verksamhetsbidrag på 300 €/vildsvin för vilka en fångstanmälan har gjorts. Bidraget betalas på basis av ASF-prov som skickats till Livsmedelsverket. I provremissen ska man anteckna jaktföreningens namn och godkänna att uppgiften om undersökningen skickas till Suomen Sikayrittäjät r.f. Dessutom skall jaktföreningen sända direkt till Suomen Sikayrittäjät r.f. uppgifter om jaktföreningens namn, kontaktperson, telefonnummer och konto till adress ari.berg@ariberg.fi.

Trikinundersökningar

Sänd trikinproverna till ett av Livsmedelsverket godkänt laboratorium som undersöker trikinprover.

Trikinundersökningen i Livsmedelsverket i Uleåborg är också avgiftsbelagd. Livsmedelsverket rekommenderar trikinundersökningen också i fråga om sådant vildsvinskött, som kommer att användas i jägarens eget hushåll.

Som prov tas ett muskelprov från framben, från tungan och/eller mellangärdet, tillsammans 10–50 g.

- Muskelprovet tas helst så, att det inte inbegriper fettvävnad, senor eller tungans ytskikt. Mellangärdesprovet tas från mellangärdets muskulösa del.
- Lägg trikinproverna i en egen förpackning i dubbla plastpåsar.
- Sänd in proverna till ett laboratorium på egen bekostnad.
- Om du sänder trikinprov till Livsmedelsverkets avgiftsbelagda trikinundersökning i Uleåborg, fyll i trikinundersökningsremiss.

Remissblankett, belöningsblankett och mer information:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/laboratorietjanster/undersokningar-om-djursjukdomar/anvisningar-for-provtagning/vildsvin/>